

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-05-05

Ärendenummer KULT-2025-00088

Handläggare

Claudia Schaper

Telefon: 031-368 32 55

E-post: claudia.schaper@kultur.goteborg.se

Ekonomisk redovisning Charles Felix Lindbergs donationsfond 2024

Förslag till beslut

I kulturnämnden

1. Kulturnämnden godkänner ekonomisk redovisning för Charles Felix Lindbergs donationsfond per den 2024-12-31.

Sammanfattning

Vid sin död 1909 efterlämnade Charles Felix Lindberg en förmögenhet på drygt 2 miljoner kronor. Han hade en dröm om ett grönare och vackrare Göteborg och testamenterade hela sin kvarlåtenskap i form av en donationsfond till Göteborgs Stad. Enligt testamentet ska fondens avkastning användas till stadens prydnad och förskönande såsom skulpturer, parkanläggningar och planteringar.

Kommunfullmäktige beslutade 2018 att fördela avkastningen från Charles Felix Lindbergs donationsfond till nio gestaltungsuppdrag till ett sammanlagt belopp om 9,8 miljoner kronor. Kommunfullmäktige beslutade att fördela 2021 avkastning om 3,117 miljoner kronor till två gestaltungsuppdrag. Kommunfullmäktige beslutade 2024 att fördela avkastningen på sammanlagt 12 441 000 miljoner kronor till två nya gestaltungsuppdrag, omkostnader för dessa, samt för framtida omkostnader.

Under 2024 har inga medel nyttjats för kvarvarande omkostnader ur 2018 års avkastning.

Under 2024 har 631 250 kronor nyttjats för Staty över svensk damfotboll samt 812 500 kronor för Skulptur till Kvibergs Park ur 2021 års avkastning.

Under 2024 har 464 430 kronor nyttjats för omkostnader ur 2021 års avkastning.

Under 2024 har inga medel nyttjats ur 2024 års avkastning.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Redovisningen avser räkenskapsåret 2024 för de gestaltungsuppdrag som fullmäktige beslutade om 2018, 2021 respektive 2024. Var tredje år sker fördelning av medel genom ett motionsförfarande i kommunfullmäktige. För 2024 tillfördes stiftelsens fond 12 441 000 miljoner kronor.

Det ingående värdet per den 2024-01-01 var 2 182 441 kronor.

Nyttjade fondmedel uppgår till totalt 1 908 180 kronor för 2024.

Det ingående värdet per den 2025-01-01 uppgår till 12 715 262 kronor.

Dessa kvarvarande fondmedel kvarstår inom respektive gestaltningsuppdrag enligt den fördelning som kommunfullmäktige beslutat om.

Bedömning ur ekologisk dimension

Kulturförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Kulturförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilaga

1. Statusuppdatering Charles Felix Lindbergs donationsfond 2024.

Ärendet

Nämnden beslutar om reglering av uppkomna under- / överskott mellan konstnärliga gestaltungsuppdrag från kommunfullmäktige, det vill säga ekonomiska redovisning för Charles Felix Lindbergs donationsfond.

Kulturnämnden får sedan 2019 årligen en ekonomisk redovisning av hur fondens disponibla medel använts. Redovisningen avser räkenskapsåret 2024 för de gestaltungsuppdrag som fullmäktige beslutade om 2018, 2021 respektive 2024.

Förvaltningen föreslår att kulturnämnden godkänner den ekonomiska redovisningen för Charles Felix Lindbergs donationsfond per den 2024-12-31.

Beskrivning av ärendet

Charles Felix Lindbergs donationsfond

Vid sin död 1909 efterlämnade Charles Felix Lindberg en förmögenhet på drygt 2 miljoner kronor. Han hade en dröm om ett grönnare och vackrare Göteborg och testamenterade hela sin kvarlåtenskap i form av en donationsfond till Göteborgs Stad, vilket då motsvarade 12 % av stadens årsbudget. Enligt testamentet ska fondens avkastning användas till stadens prydnad och förskönande. Medlen ska användas till skulpturer, parkanläggningar och planteringar. Fonden har till exempel finansierat folkära skulpturer såsom *Karin Boye*, *Minnesmärke Raul Wallenberg* och Hbtqi+-monumentet *Gläntan* men också stora delar av Botaniska trädgården och Slotsskogsvallen. Det är en rik och omväxlande samling konstgestaltningar med olika teman, processer och inriktningar som är spridda i och utanför stadens centrum.

Charles Felix Lindbergs donationsfond är en stiftelse med sk anknuten förvaltning, vilket innebär att kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret för stiftelsens angelägenheter då staden har åtagit sig att förvalta egendomen i enlighet med stiftelseförordnandet.

Från motion till gestaltning

Förslag till gestaltungsuppdrag väcks genom ett särskilt motionsförfarande i kommunfullmäktige var tredje år, där ledamöterna föreslår vad de disponibla medlen bör användas till utifrån stiftelsens förordnande.

Motionsförfarandet inleds med att fullmäktige öppnar och beslutar när sista datum för när ledamöter kan väcka motioner. Det är sedan utdelningsstyrelsen som ger förslag på vilka motioner som ska beviljas alternativt avslås och till vilka belopp. Kommunfullmäktige fattar sedan beslut om vad stiftelsens disponibla medel ska användas till.

Kulturnämnden är utdelningsstyrelse för Charles Felix Lindbergs donationsfond och ansvarar enligt reglementet för att bereda förslagen och yttra sig till fullmäktige över de inkomna motionerna. Kulturnämnden har även i uppdrag att föreslå fördelning av disponibla medel, samt att verkställa kommunfullmäktiges beslut rörande fonden.

Då medel beviljats ur fonden sker ingen utbetalning utan dessa bokas upp för att löpande bekosta de åtgärder som är förbundna med de beslutade gestaltungsuppdragen. Innan de utvalda konstnärerna kan inleda arbetet med gestaltningen sker ett förberedelsearbete /projektering vilket tar cirka 1,5 – 3 år eller längre beroende på projektets komplexitet.

Projekten, från uppstart till invigning, genomförs som samarbetsprojekt där representanter för kulturförvaltningen, stadsmiljöförvaltningen, civilsamhällets invånare,

föreningar, konstnärer och eventuellt arkitekt medverkar. En förstudie med fördjupande analys av projektets förutsättningar genomförs tillsammans med en för projektet relevant samrådsgrupp. Enheten Göteborg Konst processleder projekten från motion till genomförd konstgestaltning där även ett förmedlingsarbete av konsten ingår.

Förvaltningens beredning av ärendet

Ekonomisk redovisning per den 2024-12-31

I föreliggande ärende redovisar förvaltningen hur donationsfondens disponibla medel använts under 2024 för de gestaltningsuppdrag som kommunfullmäktige beslutat om.

Av tabellen nedan framgår den beslutade fördelningen per gestaltningsuppdrag. Ingående värde per den 2024-01-01 var 2 182 441 kronor. Nyttjade fondmedel uppgår till totalt 1 908 180 kronor för 2024.

För 2024 tillfördes stiftelsens fond 12 441 000 kronor enligt beslut KF § 410, SLK 2024-00179.

Fondens totala utgående värde per den 2024-12-31 är sammanlagt 12 715 262 kronor.

Pågående gestaltningsuppdrag	Beslutad fördelning	Ingående värde 2024-01-01	Utbetalt 2024	Ingående värde 2025-01-01
2018				
Omkostnader och markarbeten	1 900 000	255 691	0	255 691
Summa		255 691	0	255 691
2021				
Staty damfotboll	1 000 000	631 250	631 250	0
Skulptur Kviberg	1 400 000	812 500	812 500	0
Omkostnader och markarbeten*	717 000	483 000	464 430	18 571
Summa	3 117 000	1 926 750	1 908 180	18 571
2024**				
Gamlestads Torg	4 000 000	0	0	4 000 000
Elfrida Andrée	4 000 000	0	0	4 000 000
Omkostnader i beslutade projekt	1 400 000	0	0	1 400 000
Framtida omkostnader	3 041 000	0	0	3 041 000
Summa	12 441 000	0	0	12 441 000
Totalsumma		2 182 441	1 908 180	12 715 262

*Under 2024 har följande medel utgått i omkostnader och markarbeten inom motionsomgång 2021;

187 416 kronor till Kvibergs Park

277 014 till Svensk Damfotboll

**Utdelning och beslut KF 2024-10-10 § 410, SLK 2024-00179

Enligt Charles Felix Lindbergs testamente ska donationsfondens avkastning var tredje år användas till stadens prydnade och förskönande.

Fondens avkastning (fritt eget kapital) för räkenskapsåret 2017 uppgick till 7,8 miljoner kronor. De motioner som kommunfullmäktige beslutade om den 2018-11-22 § 30 är avslutade. Kvarstår endast löpande medel inom posten Omkostnader och markarbeten.

Fondens avkastning för räkenskapsåret 2020 uppgick till 3,117 miljoner kronor. Kommunfullmäktige beslutade den 2021-09-16, § 7, dnr. 0529/21 om fördelning av medlen till följande gestaltningsuppdrag / motioner:

- 1 000 000 kronor till Staty över svensk damfotboll/ avslutat 2024
- 1 400 000 kronor till Skulptur till Kvibergs Park/ avslutat 2024
- 717 000 kronor till omkostnader och markarbeten/löpande

Fondens avkastning för räkenskapsåret 2024 uppgick till 12 441 000 kronor. Kommunfullmäktige beslutade den 2024-10-10 § 410 Ärendenummer SLK-2024-00179. om fördelning av medlen till följande gestaltningsuppdrag / motioner:

- 4 miljoner kronor till konsgestaltung Gamlestads Torg.
- 4 miljoner kronor till konstgestaltung Elfrida Andrée.
- 1,4 miljoner kronor till omkostnader och markarbeten för de specifika verkens i beslutade projekt.
- 3,041 miljoner kronor till framtida omkostnader.

Förvaltningens bedömning

Som framgår av ärendet är processen från antagen motion till installation och invigning av konstverk lång och ett grundligt förberedelsearbete genomförs innan de utvalda konstnärerna kan inleda arbetet med gestaltningarna. Beroende på projektets komplexitet kan det förberedande arbetet pågå upp till tre år. Vid den tidpunkt då kommunfullmäktige beslutar om vad de disponibla fondmedlen ska användas till, är till exempel varken platsen för konstverket beslutad eller konstnär upphandlad. Det är först när projekten pågått en tid som kostnader börjar falla ut och en tydligare bild av projektens ekonomiska omfattning framträder. Till exempel vad gäller anpassning och projektering av vald plats, markarbeten, ljussättning och oförutsedda kostnader där även inflation och omvärldens påverkan har blivit en parameter att ha beredskap för i planeringen. Därutöver kan tillkomma kostnader som direkt kan beröra ett verks fortsatta efterlevnad.

Avslutningsvis föreslår förvaltningen att kulturnämnden godkänner ekonomisk redovisning för Charles Felix Lindbergs donationsfond per den 2024-12-31.

Anna Rosengren

Sofia Lubian

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Kultur- och samhällsutveckling

Statusuppdatering för Charles Felix Lindbergs donationsfond 2024

Enligt Charles Felix Lindbergs testamente ska donationsfondens avkastning var tredje år användas till stadens prydnad och förskönande. Nedan redovisas de gestaltningsuppdrag som kommunfullmäktige beslutat om 2018, 2021 och 2024 avseende projektens status och ekonomi.

Motioner 2018

Fondens avkastning (fritt eget kapital) för räkenskapsåret 2017 som kommunfullmäktige beslutade om den 2018-11-22 § 30 uppgick till 7,8 miljoner kronor.

Status: Samtliga motioner är avslutade.

För konstgestaltningen "Gläntan" återstår att utreda hur och när verket kan anslutas till el för uppvärmning av marmorkuddarna, drift- och förvaltningsansvar samt omkostnader för åtgärden.

Ekonomi: Kvarstår vid årets slut endast löpande medel inom posten Omkostnader och markarbeten, summa 255 691 kronor.

Motioner 2021

Fondens avkastning för räkenskapsåret 2020 uppgick till 3, 177 miljoner kronor. Kommunfullmäktige beslutade den 2021-09-16 § 7, 0529/21 om fördelning av medlen till följande gestaltningsuppdrag /motioner:

- 1 000 000 kronor till Staty över svensk damfotboll.
- 1 400 000 kronor till Skulptur till Kvibergs Park.
- 717 000 kronor till omkostnader och markarbeten

Staty över svensk damfotboll

Urd, Skuld och Verdandi – nornornas port av Camilla Akraka och Linnéa Jonsson.

Camilla Akraka och Linnéa Jonssons konstverk "Urd, Skuld och Verdandi-nornornas port" är en hyllning till svensk damfotboll utanför nationalarenan Gamla Ullevi. Deras konstverk tar oss med genom historiens djupa lager, lyfter framgångarna, fångar den gemensamma kampen, glädjen och det kollektiva arbete som

damfotbollen genomsyras av. Det är ett mångfasetterat lager av berättelser och aspekter som gestaltas genom konsten.

Skulpturen är en tredelad port som består av olika komponenter och där konstnärerna använt ett allegoriskt formspråk. Porten utgörs av tre stora kvinnofigurer i silhuett, fotbollsspelare som sträcker armarna uppåt och bakåt, kanske som vid ett inkast. I mittpunkten vilar en guldkimrande boll, som en hyllning till damlandslagets bragder. Bollen vaktas av tre mindre figurer, ett slags urdjur eller väsen. Konstnärerna arbetar med referenser till nordisk mytologi, Urd, Skuld och Verdandi är namnen på tre ödesgudinnor, nornor, som står för öde/dåtid, framtid och nuet. Även i namnet Ullevi finns spår av nordisk mytologi.

Skulpturen är över 360 cm hög och ca 320 cm i diameter. I den gröna betongsockeln har flickfotbollsspelare från klubbarna Jitex BK och Gunnilse IS lämnat avtryck av sina fotbollsskor, som spår in i framtiden.

Projektet har genomförts i nära samverkan med Higab AB, Got Event och stadsmiljöförvaltningen samt f.d. fotbollsspelaren Anette Börjesson och Kicki Grönvall från fotbollsklubben Jitex BK. Ungdomslagen

Status: Konstgestaltningen Urd, skuld och Verdandi – nornornas port invigdes den 29 oktober i samband med landskampen mellan Luxemburg och Sveriges damlandslag.

Ekonomi: 631 250 kronor har utbetalats under 2024. Inga medel kvarstår i fonden vid årets slut.

Skulptur till Kvibergs Park/Kompani 415

Mycelia Sklerotia av Åsa Cederqvist

Konstnären Åsa Cederqvists uppdrag för Kvibergs park har varit indelat i två delar, där den första delen fokuserat på att genomföra olika dialog - och deltagarbaserade aktiviteter. Deltagarna var bland annat barn från Kvibergsskolan och flera andra personer med anknytning till Kvibergs park och Kompani 415 samt inbjudna gäster som höll i vandringar, föreläsningar och workshops. Fokus för uppdraget var att undersöka hur människan i samspel med sin omgivning kan skapa hållbara livsmiljöer med fokus på lek, frihet och självförverkligande genom samtidskonsten.

Denna process har sedan lagt grunden för konstverket ”Mycelia Sklerotia”, en ca 300 cm hög flerfärgad skulptur i återvunnen aluminium. Som enligt konstnären bygger på ”att visa på kraften i konstnärligt skapande, ekosystem, kulturell- och biologisk mångfald samt vikten av att odla det vilda och mytologiska”. Verket lyfter även vikten av att få vara en skapande levande individ, det reflekterar över de nätverk av relationer som ibland inte syns för blotta ögat, men som bygger en stark omsorg och gemenskap

Mycelia är en lek med orden mycel/mycelium, den vegetativa delen hos svampar som består av ett mångförgrenat nätverk av trådlika hyfer – artens byggstenar. Sklerotia är plural av sklerotium och är ett hårt, oftast mörkt vilostadium hos en del svampar. Projektet har genomförts i nära samverkan med Kulturföreningen Kompani 415 och Higab AB.

Status: Konstgestaltningen Mycelia Sklerotia invigdes den 6 september

Ekonomi: 812 500 kronor har utbetalats under 2024. Inga medel kvarstår i fonden vid årets slut.

Omkostnader och markarbeten

Utöver de medel som delas ut för själva produktionen av konstgestaltningen, det vill säga de utvalda konstnärernas ersättning, behöver en större andel avsättas kring de specifika verkens omkostnader och uppbyggnad för utvald placering. Det kan röra sig om kostnader såsom förstudie, förproduktion, förmedling, bygglov, installationsarbeten, markarbeten, ljussättning samt arvoden/kostnader i samband med den projektering som sker mellan konstnärer och inblandade i kedjan utanför kulturförvaltningens personal, samt för i projektet involverad konstkonsult. Även andra oförutsedda kostnader på grund av t ex inflation kan tillkomma under planerings- och produktionsfas och därtill eventuella kostnader som direkt kan beröra ett verks fortsatta efterlevnad. Det är vanligt med en lång projekteringstid som ofta innehåller okända förutsättningar som är förbundet med gestaltningsuppdrag i stadsrummet.

Inför 2021 års beslut om beviljande av motioner från Charles Felix Lindbergs donationsfond avsattes medel för omkostnader och markarbeten med 717 000 kronor.

I projekten ”staty över svensk damfotboll” och ”skulptur Kvibergs park” har det genom produktionsperioden uppstått merarbete för konstnärerna, främst på grund av de utredningar som gjorts för planering och projektering av utformningen av själva platsen där konstgestaltningarna placerades. Arbetet utfördes i samverkan med Higab och stadsmiljöförvaltningen och gäller både för Gamla Ullevi och Kvibergs park. För detta merarbete har konstnärerna blivit ersatta med medel ur konto Omkostnader och markarbeten.

Ekonomi: 464 430 kronor har utbetalats under 2024 inom omkostnader och markarbeten. Återstående medel som kvarstår i fonden vid årets slut: 18 571 kronor

- 277 014 kronor till staty svensk damfotboll
- 187 416 kronor till skulptur Kvibergs park

Motioner 2024

Fondens avkastning för räkenskapsåret 2024 uppgick till 12 441 000 kronor.

Kommunfullmäktige beslutade 2024-10-10 § 410, Ärendenummer SLK-2024-00179.

om fördelning av medlen till följande gestaltungsuppdrag / motioner:

- 4 miljoner kronor till konstverk Gamlestads Torg.
- 4 miljoner kronor till staty av Elfrida Andrée.
- 1,4 miljoner kronor till omkostnader till beslutade motioner.
- 3,041 miljoner kronor till framtida omkostnader.